Український Народний Союз
75 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArclay 74125
УНСоюзу: BArclay 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 59. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 29-го БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1969 No. 59. VOL. LXXVI.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 28 березня 1969

В АМЕРИЦІ

ФЕДЕРАЛЬНА КОМУНІКАЦІЙНА КОМІСІЯ зарядила, щоб дві нюйоркські телевізійні стації у своїх вечірніх авдиціях надавали більше інформаційних вісток про шкідливість куренння тютюну, ніж це дістьея тепер. Тепер ці стації у вечірніх годинах, коли при телевізійних апаратах сидить велике число осіб, надають численні реклями про різні цигарки, а пересторогу проти куреиня передають в ранніх годинах, коли при апаратах майже нікого немає. Згідно з зарядженням із 1967-го року телевізійні стації повинні і у вечірніх годинах надавати авдиції про те, що „курення цигарок спричиняє вчаснішу смерть курців".

В СУДІ В ЛОС АНДЖЕЛЕСІ прокуратор сперечався з психіятрами, які твердять, що Сірхан Б. Сірхан, стріляючи до нюйоркського сенатора Роберта Ф. Кеннеді, не знав, що діє, і тому він не може відповідати за свої вчинки. Підсудний був умово хворий і він не міг заздалегідь обмірковувати вбивство, за яке його тепер судять. Як свідок виступав професор Каліфорнійського університету д-р Бернард Л. Дасмонд — відомий психіятр. Асистент прокуратора Дейвід Н. Фіттс не погоджувався з оборонцем, кажучи, що Сірхан розумово плянував вбивство і виконав його згідно з доцільним пляном.

ПЕНСИЛВЕНІЙСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА ЗАЛІЗНИЧА Компанія повідомила, що в середу 3-го квітня почне курсувати безпосередній постійний поїзд між Вашингтоном і Ню Йорком, який в двох годинах і 30 мінутах зробить 226 миль, на 29 мінут вчасніше, як їздить дотеперішній постійний поїзд, який, їдучи з Ню Йорку до Вашингтону, ставав в Нюарку, Трентоні, Філядельфії й Балтіморі. Цей безпосередній поїзд виїздитиме з Ню Йорку о год. 7:10 вранці і у Вашингтоні буде о год. 9:40. З Вашингтону виїзд о год. 4:30 по пол., і приїзд до Ню Йорку о год. 7-ій ввечері. Цей поїзд не курсуватиме в суботи й неділі.

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН заявляє, що Національний Союз Бизнесменів дуже добре виконує своє завдання, даючи в своїх компаніях працю тим робітникам, що довший час не мали праці. Цей Союз зорганізувався в 1967-му році, і до липня цього року має дати працю 100,000 робітників, які, як нефахові, не мали довший час праці. Союз Бизнесменів до 30-го червня 1971-го року плянує затруднити 500,000 осіб. Джансон висловив свій погляд на цю справу в статті для Енциклопедії Британіка, зміст якої був надрукований в новому числі журнала „Рідерс Дайджест". Джансон волів би, щоб ця програма обняла всі американські міста з числом мешканців понад 50,000, а не тільки 50 найбільших американських міст, як це є тепер.

КЛОПОТИ З ПІҐУЛКАМИ, які контролюють народження дітей. Два лікарі, професори університету д-р Чарлз Вестофф і д-р Норман Райдер на основі контракту з Урядом Публічного Здоров'я ЗСА переводили досліди з тими жінками, які споживали піґулки, щоб не стати матерями дітей. Ці лікарі ствердили, що одна п'ята тих жінок, які користали з цих піґулок, припинили їх споживати. Різні причини, чому так дістьея. Одна жінка, мати трьох дітей, заявила після дворічного споживання піґулок, що припинила користування ними, бо була така нервова, що родина не могла з нею витримати. Інша жінка зробила те саме, бо їй почало так швидко битися серце, що довше не могла витримати. Ще інша жінка не має жадного клопоту з піґулками, але її мати показує їй все те, що злого пишеться про ці піґулки, і тому вона з ними скінчила.

У СВІТІ

З ПАНМУНДЖОНУ, В КОРДОННІЙ СМУЗІ КОРЕЇ повідомляють про сутичку між південними й північними корейцями, яка відбулася в демілітаризованій зоні в середу 26 березня. Втрат у людях не було. Обидві сторони подали на себе скарги в Комісію Перемир'я. Командант військових з'єднань ОН в Кореї ген. Джеймс Б. Кнапп запропонував перевести в цій справі слідство на місці, але північні корейці відкинули цю пропозицію, заявляючи, що спричинниками сутички були південні корейці і що ніякого слідства в цій справі не треба.

ПІД ЧАС ВІДЗНАЧУВАННЯ 50-РІЧЧЯ КОМІНТЕРНУ — Комуністичного Інтернаціоналу, що був централею комуністичних партій світу, яке відбулося цього тижня в Москві, виступав із промовою провідний ідеолог московського Політбюра Міхаїл Суслов. У своїй промові Суслов заявив, що діяльність цієї міжнародної комуністичної організації зазнала в останніх роках свого існування затримки внаслідок „культу особи Сталіна". Комінтерн, як централя міжнародного комуністичногор уху, був створений 1919 року Леніним. Зліквідував його 1943 року Сталін, намагаючись цим приподобатися західнім союзникам Совєтського Союзу в тому часі. Багато з провідних діячів Комінтерну, не тільки сов;тських, але й чужоземних, були в сталінський період арештовані і деякі з них зліквідовані.

У ЗВ'ЯЗКУ З УВЕДЕННЯМ ВИНЯТКОВОГО СТАНУ В ПАКИСТАНІ в Карачі поліція арештувала двадцять й одного робітника за спробу зорганізувати страйк. Це були перші арешти після того, як у Пакистані відбувся військовий переворот. Згідно з декретом нового уряду про уведення виняткового стану, не тільки організування, але й аґітація за страйками є каральні і за це загрожує ув'язнення до 14 років.

ОЛЕКСАНДЕР ДУБЧЕК, провідник чехословацької компартії, підтримав у своєму виступі на зібранні Союзу Антифашистських Борців пропозицію держав комуністичного бльоку встановити колективну систему безпеки для всієї Европи. Дубчек заявив, що встановлення такої системи зближить Західню Німеччину до східньо-европейських держав і буде корисним для Чехо - Словаччини. Водночас із цим Дубчек заявив, що уряд і партія ЧССР не змінять своїх взаємин з комуністичною Юґославією.

ГОЛОВА УРЯДУ НІҐЕРІЇ генерал Якубу Ґовон заявив під час відвідин британського прем'єра Вільсона в ніґерійській столиці Лягосі, що Ніґерія не змінить своєї політики у відношенні до „збунтованої" Біяфри і не дозволить на ніяке втручання посторонніх сил, в тому також і Британії у внутрішні справи Ніґерії. Водночас із цим Ґовон обвинувачував Британію й інші країни у підтримуванні — нібито з гуманітарних оглядів — „сепаратистів" Біяфри, що їх очолює полковник Оюкву.

ПІД ЧАС НАЇЗДУ ІЗРАЇЛЬСЬКИХ ЛІТАКІВ на місцевість Салт в Йорданії, тридцять миль на північ від Амману, було вбитих 18 цивільних осіб і 25 поранених. Провели цей наїзд чотири ізраїльські літаки.

ГЕНЕРАЛ АЙЗЕНГАВЕР БОРЕТЬСЯ ЗА ЖИТТЯ

Згідно з пресовими повідомленнями стан здоров'я кол. президента ЗСА генерала Двайта Д. Айзенгавера далі критичний, хоч останніми днями йому трохи покращало. На фото: ген. Двайт Д. Айзенгавер у військовому шпиталі Волтера Ріда у Вашингтоні, два місяці тому 2 лютого 1969 року.

ЗСА з успіхом випустили Марінера 7 в напрямі до Марса

Кейп Кеннеді, Флорида. — ЗСА 27-го березня з повним успіхом випустили космічний корабель Марінер 7, який за чотири місяці має долетіти до плянети Марса та, минаючи її у віддалі 2.000 миль 5-го серпня, має фотографувати Марса. Марінер 7 коштує $64 мільйони, він летить як друга ракета в напрямі Марса, бо 24-го лютого випущено в напрямі тієї самої плянети Марінера 6, який вже віддалений на 5.3 мільйона миль від Землі. Одночасно повідомляють, що в СССР в четвер 27 березня випущено космічний корабель в напрямі до Марса, але він не виконав свого завдання і припинив лет зараз після випущення. Отже тепер в дорозі до Марса находяться два американські космічні кораблі, Марінер 6 і Марінер 7. Марінер 6 має летіти попри Марса 31 липня та має фотографувати й досліджувати плянету Марс в районі рівника. Марінер 7 летітиме „біля" Марса (у віддалі 2.000 миль) та фотографувати й досліджувати його коло північного біґуна, щоб встановити, чи в повітрі Марса є доволі води, яка вможливила б там життя. Телескопом видко чорні плями на Марсі, які, як догадуються астрономи, можуть бути поясами рослинности на Марсі на весні і влітi. Марінер 7 важить 910 фунтів. Його випущено за допомогою ракети Атлас-Кентавр, яка 13 мінут після випущення відорвалась від космічного корабля, що пополетів в напрямі до Марса.

Роджерс заявляє, що ЗСА припинять програму Сейфґард, коли СССР зробить це саме

Вашингтон. — Державний секретар Вілліям П. Роджерс, зізнаючи в Сенатській Комісії Закордонних Справ, заявив, що Уряд президента Ніксона негайно накаже припинити оборонну протиракетну програму — Сейфґард, — коли представники СССР на переговорах про обмеження зброєнь заявлять, що СССР не буде розміщувати далекосяжних ракет для своєї оборони. Ця заява державного секретаря має підтримати арґументи президента Ніксона, який недавно заявив, що ЗСА мусять розбудовувати свою протиракетну оборонну систему Сейфґард тому, що СССР вже має розміщені протиракетні ракети довкола Москви. Опозиція твердить, що Уряд Ніксона своєю програмою Сейфґард (Оборона) провокує СССР та започатковує перегони у збросні. Роджерс відповідає, що СССР перший почав розбудовувати протиракетну оборону, і ЗСА мусять забезпечитися проти загрози з боку СССР. Очевидно, що совєтська преса критикує Ніксона за те, що він посмів подумати про оборону проти совєтської загрози. Протиракетна оборона Сейфґард мала б бути готова аж в 1973-му р.

КАНАДІЙСЬКА ОПОЗИЦІЯ КРИТИКУЄ ТРУДО

Оттава — Після дводенної візити у Вашингтоні канадійський прем'єр П'єр Еллiотт Трудо здавав звіт про неї в Палаті Громад, де його гостро критикували представники опозиції. Прем'єр Трудо не міг дати ясної відповіді на це, як вирішено справу можливого вистрелювання у випадку потреби американських к е рованих ракет для оборони проти совєтської атаки. Канадійська опозиція проти того, щоб ЗСА могли вистрелювати свої ракети понад канадійську територію.

„ДЕНЬ ДРУГИЙ" — НОВА МОЛОДЕЧА СТОРІНКА В „СВОБОДІ"

У цьому числі „Свободи", на останній сторінці її англомовного „Українського Тижневика", надруковане перше видання „Другого Дня", нової молодечої сторінки, цим разом сторінки активної Української Студентської Громади в Ню Йорку. Всі матеріяли, як і їх оформлення, приготовила редакційна колеґія тієї сторінки в складі: Гандзя Савицька, Мирося Ковалів, Сергій Дяченко та Юрій Нітефор. Сторінка появлятиметься періодично. Український Народний Союз, який в цьому році відзначає своє 75-річчя під гаслом: „У пошані до піонерів — лицем до молоді!", та „Свобода", вітаючи „День Другий" та його редакцію на шпальтах органу УНСоюзу, мають надію, що ця сторінка, разом з іншими молодечими сторінками, скріпить голос нашої молоді в нашому суспільному життя та стане черговим важливим помостом між нашими вчорашнім і завтрішнім днями.

Роджерс переконаний, що сателіти збережуть незалежність від Москви

Вашингтон. — „. . . Цей Уряд буде старатися по змозі проводити нормальні й взаємно корисні взаємини із східніми країнами. Ми не вважаємо, що суверенність держав Східньої Европи підлягає будь-яким обмеженням і будемо ставитись супроти кожної з тих держав, як одна суверенна країна супроти другої. Успіх буде, очевидно, залежати від ступня, поскільки дані тамошні уряди репрезентуватимуть волю своїх народів. Юґославія вже давно, а Румунія недавно повели курс державної незалежности в межах комуністичного світу. Їх приклад — важливий. Наші взаємини з ними позначились щораз більшим зрозумінням і співпрацею в економічній, культурній, науковій і інших ділянках. У Чехо-Словаччині також, незалежно від тамошньої приявности совєтських військ, нарід і його провідники намагаються, з великими труднощами і натиском на них, зберегти, що можуть, з реформ, що їх започаткували були в межах своєї системи. Будемо робити, що зможемо, щоб у тих умовинах допомогти їм, включно з заходами розв'язати наші обопільні проблеми, як (чеське) золото й наші претензії. Продовжування с о вєтської окупації в Чехо-Словаччині після первісних обіцянок щодо відкликання військ не може знайти одобрення у світовій опінії. Все ж. ми переконані, що течії поступу й державної незалежности у тому обширі нуртують надто глибоко і що на довгий час не можна буде заперечувати їх. Віримо, що вони остаточно переможуть."

Таке заявив державний секретар Вілліям Роджерс на засіданні Сенатської Комісії для закордонних справ у четвер 27 березня ц. р. Він склав велику заяву в різних справах закордонної політики, ширше зупинившись на трьох справах: В'єтнамської війни і стараннях осягнути замирення, ізраїльсько-арабського конфлікту й заходів замирення на Близькому Сході, та недалеких переговорів з Совєтами щодо обмеження атомового збросння, особливо в ділянці протиракетної оборони. Щодо В'єтнамської проблеми, то Роджерс підкреслив важливість згоди уряду Південного В'єтнаму на безпосередні тайні розмови з комуністами та важливість президента Ніксона — повести тайні розмови в межах Паризької конференції. Роджерс підкреслив, що „приватні розмови мусять бути приватними", тому відмовився входити в будь-які подробиці. Щодо Близького Сходу, то ЗСА погодилися на наради 4-ох великодержав в цій справі, щоб допомогти офіційному посередникові Об'єднаних Націй амбасадорові Ґуннарові Ярінґові. Роджерс висловив надію, що ситуація на Близькому Сході, хоч як вона тепер невтішна, закінчиться замиренням. Так само щодо американсько-совєтських відносин — Роджерс висловився оптимістично, звернувши увагу, що не вважаючи на погані відносини в минулому, обидві держави мають „багато спільних справ і заінтересувань.

Рада Безпеки ОН знову розглядає скарги Ізраїлю й арабів

Об'єднані Нації. — В четвер 27 ц. м. відбулося засідання Ради Безпеки Об'єднаних Націй, скликане на вимогу Йорданії, яка зголосила скаргу проти Ізраїлю за налет проти містечко Сальт в Йорданії, де — за твердженням йорданських властей — згинуло 18 цивільних осіб. Представник Ізраїлю Текоах заперечував, наче б ізраїльський налет був звернений проти цивільних, зате потвердив, що ізраїльське летунство пляново атакувало табір терористичної організації ель Фатах в Ейн Ґузаірі за дві милі від того містечка. Арабські терористичні організації користуються головно територією Йорданії і перевели вже коло 100 випадів проти Ізраїлю з багатьма жертвими цивільних ізраїльців. Тому, що йорданські державні власті не прикорочують тієї діяльности, а сприяють тим організаціям, то Ізраїль мусить в „самообороні" поборювати їх. Совєтський амбасадор Яков Малік солідаризувався цілком з становищм Йорданії та закидав виключно тільки Ізраїлеві збройне порушування перемир'я на Близькому Сході й „продовжування аґресії". Американський а м б а садор Чарльс Йост звернув увагу, що не можна цілком звільнити від відповідальности уряди арабських держав, які толерують і сприяють терористним організаціям, які активно діють проти Ізраїлю.

Відбулося нове засідання Паризької конференції про В'єтнам — ще без поступу

Париж. — У четвер 27-го березня ц. р. відбулося 10-те з черги засідання Паризької конференції про В'єтнам, при чому представники Північного В'єтнаму й В'єтконґу характеризували готовість Південного В'єтнаму повести з ними, комуністами, засекречені приватні розмови, як „підступний зрадливий трюк". Однак ніхто з них не відкинув одверто такої пропозиції і речники Північного В'єтнаму та В'єтконґу — після закінчення пленарної конференції — давали викрутні відповіді на виразні запити, чи комуністи погоджуються на приватні розмови. Речник американської делеґації заявив пресі, що те 10-те засідання було цікаве не тільки тим, що там сказано, але й тим, чого там не сказано, даючи зрозуміти, що насправді комуністична сторона прийняла запрошення до приватних розмов. Так само поважний паризький щоденник „Ле Монд" вважає, що переговори у Парижі наблизилися до „зворотного пункту" — „без повороту в сторону війни". Загально вважають, що комуністичні пропаґандивні звороти з тавруванням американського президента Ніксона та південно-в'єтнамського президента Нґуєна Ван Тієу за їх заяви про потребу приватних розмов, це демагогія для внутрішнього вжитку, а насправді комуністи вдоволені такими заявами.

УКРАЇНСЬКА ВИСТАВКА В МУЗЕЇ МІСТА ПОТАКЕТ

Потакет, Ровд Айленд. — У місцевому „Олд Статлер Міл Музеї", як зазначено в довіднику - програмі на 1969 рік, буде відкрита виставка українського народного мистецтва. Виставка, влаштована заходами місцевого Відділу Союзу Українок Америки, триватиме від 6-го до 22-го червня. Музей відкритий щодня, крім понеділка, з 10-ї ранку до 5 вечора, у неділю від 2-ї до 5-ї.

Уряд інформує пресу й радіо про свою закордонну політику

Вашингтон. — В середу і четвер, 26 і 27 березня ц.р., відбулася тут у Державному Департаменті Крайова конференція про закордонну політику для редакторів газет і радіопередач. Представлені пресовим речником Державного Департаменту Робертом МкКлоскі виступали на самому початку заступники державного секретаря Елліот Л. Ричардсон і Ю. Алексіс Джансон. Після обідньої перерви першого дня конференції відбувся панель про проблеми Близького Сходу під проводом асистента державного секретаря Джозефа Сіско та з участю двох директорів окремих Відділів Державного Департаменту, для справ Ізраїлю і Об'єднаної Арабської Республіки (Єгипту). Вечером відбулося прийняття у державного секретаря Вілліяма Роджерса. В другому дні конференції виступали заступник асистента державного секретаря для африканських справ, С. Роберт Мур, репрезентант ЗСА в Організації Американських Держав Сол М. Ліновіц (обидва з рангами амбасадорів) і Герберт Сковіл, заступник директора Аґенції для справ контролі збросння і роззброєння. Після обіду відбувся панель про Европу й відносини між Сходом і Заходом під проводом асистента державного секретаря для СССР Адольфа Дабса й директора для справ НАТО Ралфа МекҐіра. На закінчення конференції прийшов державний секретар Вілліям Роджерс, який власне вернувся з 3-годинного засідання Сенатської Комісії для закордонних справ.

Кожний з названих представників Державного Департаменту виголошував про справи, якими відає, коротку інформаційну доповідь, після чого приявні зголошували запити. Запити тривали по одній до двох хвилин, відповіді обмежувались також до кількох речень. Всі виступи мали по суті характер „інформаційного тла", себто приявні можуть подавати зміст заяв, але не повинні покликуватися на їх авторів.

Від української преси приявними були 10 осіб: „Свободу" репрезентували И. Лисогір і Іван Кедрин, англомовний „Український Тижневик" — Зенон Снилик, видання Українського Конґресового Комітету Америки, англомовні „Український Квартальник" і „Український Бюлетень" — д-р Володимир Душник, „Народну Волю" — д-р Матвій Стахів і Франціска Стахова, „Народне Слово' — А. Никончук, Український Відділ „Голосу Америки" Мстислав Дольницький, „Шлях" — д-р Лев Мидловський і англомовний „Шлях" — проф. д-р Роман Смаль-Стоцький.

Покровський жіночий монастир у Києві перед загрозою закриття

Київ. — У столиці України дотепер збереглися підпорядковані Російській Православній Церкві два діючі монастирі з черницями: Флоровсько - Вознесенський та Покровський чи Святопокровський, розташований у Бахтерівському провулку. З інформацій, надісланих до редакції тижневика „Гомін України" з 22 березня, стало відомо, що режим заплянував закрити Покровський жіночий православний монастир ще в 1968 р., але закриття відкладалось. У монастирі, створеному під час німецької окупації України, було до 250 черниць. За совєтської влади туди могли приймати нових кандидаток тільки після смерти інших. При монастирі працювала іконописна майстерня, кравецька майстерня, направа білизни тощо, і так черниці забезпечували собі скромні засоби на прожиття. Вже від довшого часу представники режиму почали чинити тиск на монастир, щоб зменшував кількість осіб у своїх стінах. Частину з черниць вивезли до Ізраїлю і там примістили в монастирях, які большевики відібрали від Російської Православної Церкви, що діє поза межами СССР. Рішення закрити монастир у Києві було прийнято ще в 1968 році, але згодом відсунено реченець на пізніше. Тепер прийнято нове рішення, остаточно припинити існування Покровського жіночого монастиря в столиці України.

О. М. Блаженка переобрано на голову Ніяґарської Округи УНС

Ст. Кетринс, Онтеріо. — Минулої неділі, 23-го березня, тут в приміщенні УНО відбулися річні загальні збори Ніяґарської округи Відділів УНСоюзу, яка об'єднує дев'ять Відділів зі Ст. Кетринс, Гемільтону, Велланду і сусідніх осель з понад тисячею членів. Головною проблемою на цих зборах, крім обрання нової окружної управи, яку знову очолив о. М. Блаженко, парох з Торолду та секретар місцевого Відділу УНС, було оживлення праці Округи, яка від свого початку відзначалася великою динамікою, але в останнім році значно підупала. Звіти управи, а саме голови о. Блаженка, заст. голови Є. Омельченка та П. Самця, секретаря П. Дякова і касира М. Боровського виявили, що Округа з минулім році прикладно відзначила 75-річчя „Свободи" й відбувала свої збори, але значно занедбалася в організуванні членів і замість збільшитися, вперше за час свого існування зменшилася на 28 членів. Приявні на зборах 26 осіб секретарів та інших урядовців восьми Відділів з'ясовували стан своїх Відділів та запевняли, що в цьому ювілейному році минулорічні занедбання не повторяться й Округа знову виконає з наддатком, як бас поважну надвишку членів. В дискусії над звітами обговорювано пляни праці у Відділах та в Окрузі й підмічено найважливіші засоби успіху в праці. Слід скріпити освідомну працю серед нашої суупільности, яка не доцінює величезного, незаступного значення життєвого забезпечення для запевнення майбутности одиниць і цілих родин, а якщо й забезпечуться, то тільки на невеликі суми, які не можуть запевнити поважної допомоги після смерти голови родини, ані спокійної старости. Питання молоді в громадськім житті, а зокрема в УНСоюзі поміж організаторами членів, відсічі чужій конкуренції, якій допомагають наші люди до того часто громадські діячі, й перемішування групового забезпечення на час праці з життєвим забезпеченням на все життя й інші подібні питання виповнили цікаву, і живу дискусію. Після цього обрано нову управу, до якої крім голови о. Блаженка ввійшли Є. Омельченко і П. Самець, як містоголови, П. Дяків, як секретар, М. Боровський, як касир. До контрольної комісії обрано Ф. Стахова, М. Бережука і П. Сташинського. Після виборів виголосили доповіді

(Закінчення на стор. 4-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n. Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.

Supscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Прагнемо того, що нам належиться

Поза відновленням української державної незалежности немає в теперішньому часі другої справи, яка була б для українців актуальнішою, важливішою і справедливішою, якої українці більше прагнули б, як організаційне завершення Української Католицької Церкви створенням її Патріярхату. Могло б здаватися, що ще ніколи в нашій історії не було — сказавши загально — слушнішого часу, щоб це прагнення здійснилось. Звільнений після майже двох десятиліть каторги первоієрарх Української Католицької Церкви, піднесений до гідности Верховного Архиєпископа і Кардинала Митрополит-Ісповідник Иосиф Сліпий, разом із замученим тим самим большевицько-російським режимом первоієрархом Української Автокефальної Православної Церкви Митрополитом Василем Липківським, стали символами терпінь і видержливости українського народу у вірі і за віру в Бога. В усіх вільних країнах, у яких існують українські поселення, обидві наші Церкви та євангельські церковні об'єднання належать до прикладних церковних установ, а відданість українців своїм Церквам та своїм ієрархам чи не найвимовніше проявилася в ентузіястичних зустрічах і привітаннях величезними масами народу Митрополита-Ісповідника, Блаженнішого Верховного Архиєпископа і Кардинала Иосифа Сліпого під час його тріюмфальних відвідин українських поселень на американському та інших континентах. Усе це проходило під знаком великого прагнення здійснити те, що українцям без сумніву належиться: Патріярхат! Коли ж мова про Америку, то це прагнення потверджене надрукованою на іншому місці резолюцією Ради Директорів нашої центральної репрезентації — Українського Конгресового Комітету Америки.

Мабуть, не багато між нами є таких, які знали б усі причини, всі куліси й закуліси, чому в таких обставинах справа нашого Патріярхату все ще є тільки справою, а не дійсністю, дармащо Патріярхат не тільки заслужено належиться українцям, але і в першу чергу є в найкращому інтересі Вселенської Церкви та великого в кожному відношенні екуменічного руху. Кажуть, що в історії ніщо не пропадає. Якщо це так, то в ближчому чи дальшому майбутньому якийсь новий том „Римських документів" виявить усю правду. Тим часом нам не залишається нічого іншого, як у цій церковній справі чинити згідно з наукою Святого Письма: „стукати", аж доки не відчинять. У цьому відношенні запланована акція висилки відповідних резолюцій і петицій від наших установ і організацій дуже на часі. Її, між іншим, рекомендував також Протоархимандрит Чину Святого Василія Великого о. д-р Атанасій Великий під час своїх недавніх відвідин на нашому континенті. Стукаймо з вірою, що відчинять. Ми бо прагнемо тільки того, що нам справедливо належиться.

Виборча трагікомедія

„Правда" з 21 березня повідомила про наслідки виборів до „місцевих рад у союзних республіках", що проводилися за єдиними списками, без змоги вибирати інших кандидатів. У Російській Федерації голосували за єдиний список 99.69% усіх виборців.

Щоб надати більшої правдоподібности, що вибори в СССР це не фікція, „Правда" подала: „в кількох республіках деякі кандидати не дістали потрібної кількости голосів і тому там відбудуться нові вибори". На практиці це означає, що люди викреслювали кандидатів із списків або незаповненими вкидали їх у виборчі урни. „Правда" зазначила, що в Україні у 8-ох селах „кандидати не дістали абсолютної більшости голосів, тому не були вибрані в депутати, і відбудуться повторні вибори". Таких випадків було чимало в усіх т. зв. республіках СССР. В Узбекістані вибори не відбулись 16 березня в багатьох містах і селах, „у зв'язку з розлиттям ріки Амудар'ї", і тому цю трагікомедію повторять наступного місяця. Найнижчий відсоток виборців, які проголосували за вказаного згори кандидата, був в Естонській ССР — 99,53%.

Совєтській статистиці не вірять навіть совєтські статистики, яким доводиться заради збереження голови на плечах не раз підвищувати цифрові показники. Тому й відомості про „голосування" в СССР доводиться сприймати дуже скептично. Так чи інакше, совєтського типу вибори не є жадними виборами, бо на списку є лише визначені партією кандидати. В часи Сталіна й кривавого розгулу НКВД-КГБ також „голосували" всюди по 99,99% виборців за „радянську владу".

ЩЕ ПРО ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНУ

Мюнхен. — Не вважаючи на російську окупацію, чехи й словаки не дали себе опанувати військовим апаратом, присланим з чужини. Сталася дивовижа: окупована Чехо - Словаччина між усіми комуністичними країнами найвільніша. Немає вільної преси, науки, свободи товариств, радіомовлення в жадній, крім неї, комуністами опанованій країні: Румунія, Польща, Східня Німеччина, Болгарія, Угорщина живуть під повною контролею комуністичних партій. Навіть югославські комуністи не дають своїм громадянам такої свободи, яку мають чехи та словаки під російською окупацією.

20-го березня мав я нагоду вислухати звідомлення групи студентів однієї західньої країни, що були недавно в Чехо - Словаччині. Деякі з них кілька років студіювали в чеських та словацьких університетах і мають там багато знайомих і приятелів.

З оповідань цих студентів видно, що воля населення Чехо - Словаччини боронитися проти розкладової роботи агентів Москви не зломлена. З цим мусять числитися й такі особи, як комуніст Штровґал, противник Дубчека в партійному апараті.

Ці студенти кажуть, що чехи й словаки вживають супроти окупанта тактики Швейка, героя гумористичної повісти Ярослава Гашека: зовнішня льояльність до окупанта приховує внутрішню опозицію і ворожість.

Москва заборонила публікувати в Чехо - Словаччині фотознімки з перших днів аґресії „братніх армій", забороняє вживати у пресі та в радіо і телевізії слова „окупант". Отже, в Чехо-Словаччині ширяться фотографії німецької окупації з 1939-го й пізніших років. Громадяни Чехо - Словаччини при тому згадують і теперішню окупацію.

З громадськими настроями мусять числитися і окупанти і комуністичні „догматики", що хочуть вернути Чехо - Словаччину до „давніх, добрих часів" Сталіна. Але ці спроби не мають успіху. Через невдачу пропаґанди чеською мовою, веденої радіовисильнею „Влтава" із Східньої Німеччини, Москва мусіла припинити цю спробу впливати на людність Чехо - Словаччини.

Москва робить натиск на чехословацьких комуністичних провідників, щоб завели цензуру преси і радіопередач та вкоротили свободу творчости письменників. Але цей натиск натрапляє на рішучий спротив творчої інтеліґенції, яка загрожує загальним страйком. Тому уряди Чехії і Словаччини дають поради журналістам, чого вони мали б обминати в своїх виданнях. Але це не завжди має успіх.

На Словаччині режим гостріший, ніж у Чехії. Секретар словацької компартії вважає, що Дубчек у ліберальних реформах пішов „задалеко". У своїх промовах він часто згадує єдиновладдя компартії, і це словакам не до вподоби. Тому деякі словацькі інтеліґенти переселяються до Чехії, де режим вільніший.

Секретар компартії Дубчек має серед населення Чехо - Словаччини довір'я. Не забулося, що Дубчека, Черніка і Смрковського 21 серпня м. р. вивезено як арештантів у Москву і тільки рішучий протест людности Чехо - Словаччини врятував їх від смерти. Тому й досі ширять там фотографії популярних провідників компартії з написами: „Ми з вами, будьте з нами!"

Про Дубчека ходить уперта чутка, що його в Москві піддали під сильну радіяцію, внаслідок чого розвивається у нього недуга раку.

На питання, до якого суспільного ладу прямує Чехо - Словаччина, студенти відповідають: „Комуністи і взагалі населення Чехо-Словаччини втратили віру в совєтський комунізм. Але чехи й словаки не хочуть повороту до приватно - капіталістичного господарства. Їх надія на демократичний соціялізм, заснований на свободі, „соціялізм з людським обличчям".

Прямування до свободи виявляється в Чехо - Словаччині також і в ставленні до релігії та Церкви. Молодь, вихована в дусі байдужости до релігії, тепер, коли заборони впали, ходить до церкви переважно з цікавости. Відбуваються дискусії між комуністами й католиками. В університетах вільно викладають філософію та історію, що були раніше під монопольним п а нуванням комуністичної партії.

Цікаве спостереження цих студентів: дехто в Чехо-Словаччині сподівається, що конфлікт між Москвою і Китаєм примусить росіян зменшити натиск на окуповану країну. Може знаком цього було доручення Дубчекові головувати на недавній конференції провідників Варшавського договору в Будапешті.

П. А.

У МОСКВУ СКЛИКАЛИ МОЛОДИХ ПИСЬМЕННИКІВ З УСЬОГО СССР

„Нарада допоможе кожному знайти перспективні творчі орієнтири, ще більше утвердить на позиціях високої ідейности й громадянської відповідальности за свою літературну працю". Нарада була склика̀на на 25 березня, триватиме кілька днів. Учасники наради мають заслухати багато доповідів про „готовність молодих беззавітно служити партії і уряду", за словами „Літературної України" з 21 березня. З молодих українських працівників пера для поїздки в Москву визначено 19 осіб, між ними наймолодших Галину Турелик, Ол. Пільонова, критиковану вже за „ухили" Світлану Йовенко; поїдуть також молоді поети Борис Олійник, Роман Лубківський, Леонід Горлач, Віталій Колодій, Володимир Рутківський, прозаїки Віктор Кава, Леонід Пастушенко, Веніямін Теплухін, критики Маргарита Малиновська та Анатолій Макаров.

Б. Мартос

„ЧИ У НАС АЛЬКОГОЛЕВА ВДАЧА?"

Під таким титулом уміщено в „Свободі" з 20 лютого ц. р. статтю п. Іллі Лобура, де вдача українців характеризується невірно, для нас образливо й шкідливо. Дозволяю собі висловитися в цій справі.

Щодо шкідливого впливу алькоголю, то я цілком згідний з автором. Але чи цей вплив так уже дуже проявився на українському народі? З мого досвіду я цього не знаходжу.

У чому виявляється алькоголева вдача? Йдім за п. Лобурем.

1. „Чуттєвою вразливістю". — Москалі або поляки більше вразливі, як ми; навіть чехи більше вразливі. Наші конґреси 1917 року відбувалися без сварки і виносили рішення великою більшістю голосів. У Центральній Раді також засідання проходили без сварки, хоч деякі рішення подобалися не всім. А у французькому й англійському парляментах доходило до бійки й дуелів; а в чеському парляменті один вразливий німець кинув навіть бомбу в президію, правда, не справжню. Наші сходини на еміґрації відбуваються без бійок, а на татарському байрамі (свято!) в Мюнхені один татарин всадив ножа в груди другого. А ще ж татарам релігія забороняє алькогольні напої.

2. „Втратою шляхетних стремлінь". — А жертвенна праця в різних наших установах (УВАН, НТШ, молодечі організації і т. д.) хіба не вияв шляхетних стремлінь? А жертви на пам'ятник Шевченка, на українську катедру, на будову церков і т. д. — хіба не те саме? Пан Лобур не написав, яких саме шляхетних стремлінь нам бракує. Може, захоплення мистецтвом? А звідки ж тоді взялися хори, квартети, оркестри, капелі? І то все без матеріяльного заінтересування. А чому на концерти, скажім, капелі бандуристів приходить-приїздить по 2-3 тисячі люду? А скільки у нас мистців-малярів, скульпторів? А театральні аматорські ґуртки? Та й захоплення народною ношею, писанками, вишивками також не слід недооцінювати.

3. „Заником толеранції". — Коли б це справді було одною з прикмет нашого народу, то як би могли працювати Генеральні Секретаріяти Центральної Ради й Міністерства Директорії, що складалися з представників багатьох партій? Коли соціялісти організували Українську Господарську Академію в Подєбрадах, то запросили викладачами людей усяких політичних поглядів, в тому числі й гетьманців. Так само повну толеранцію виявлено й при прийманні студентів. Таку саму толеранцію виявлено й при запрошенні професорів та прийманні студентів до Української Економічної Високої Школи в Мюнхені.

Цю політику терпимости я зазнав і на собі тут, в Америці. Всім відомі мої погляди як соціяліста. Проте, люди різних політичних поглядів виявляють до мене приязнь. Делеґатки Союзу Українок Америки виявили приязнь до мене відвідинами та ще й з подарунками. Хор Дивізійників порадував мене співом колядок і подарунком. При цій нагоді складаю їм обом сердечну подяку. Зібрання представників громадських організацій обрало мене почесним головою Комітету для відзначення 50-ліття наших визвольних змагань. Прикладів такої толеранції я міг би навести більше.

4. „Вияви алькоголевої вдачі — злість, ненависть, мстивість". — Можу з цим погодитися, хоч і не цілком, бо я зустрічав у алькоголіків і їхніх нащадків вдачу, здатну на вияв не злости чи мстивости, а хіба лише безсилого нарікання. Якщо ми в нашій пресі зустрічаємо брехню, інсинуації, некоректні вирази, то це наслідок не злости, а громадської невихованости або політичної неграмотности.

5. „Люди з алькоголевою вдачею передають цю вдачу нащадкам. — Чому ж тоді наша молодь добре вчиться в школах? Чому серед дітей моїх знайомих так багато першунів з оцінкою успіхів понад 90? Та й у „Свободі" раз-у-раз читаємо про успіхи нашої молоді. Не раз подається про них і в англомовній пресі. Уже з одного цього видно, що ми, як загал, не маємо алькоголевої вдачі. Навпаки, наш народ — здібний і працьовитий. Так показали себе наші люди і в Европі, і в Америці.

6. „Шалена їзда". — До революції у наших людей авт не було, були коні, у декого — добрі, баскі, але про „шалену" їзду мені чути не доводилось. Чехи на Волині мали добрих коней і влаштовували кінські перегони, але я не чув, щоб наші люди робили такі перегони. А тут, в Америці, мені не раз доводиться їздити автом з нашими людьми, але „шалено" ніхто з них не їхав, і я не чув цього про інших.

7. Нібито наші люди „легко змінюють своє відношення до людей і до ідей". — Кожна людина з бігом часу міняє свої погляди, ідеї, бо набирається знання, досвіду; один міняє більше, другий — менше, третій лише поглиблює їх. Але не можна сказати, щоб наші громадські діячі назагал кардинально міняли їх. Пан І. Лобур пише, нібито „у нашій літературі є тисячі прикладів на це". На жаль, він не наводить ні одного. Розуміється, і серед наших діячів дехто з літами різко змінив своє в і д н о ш е н н я до ідей. Але вони це зробили не „легко", після довгого роздумування, перебуваючи за кордоном, відірвані від народу.

Що багато людей змінили не свої ідеї, а партійну приналежність, яку вони мали у 1917 чи в 1940 році, то це пояснюється не алькоголевою вдачею, а їх тодішньою політичною невиробленістю, через яку вони приставали до тієї або іншої партії не з політичної свідомости, а з

(Закінчення на стор. 4-ій)

Резолюція Ради Директорів УККА в справі Патріярхату

Рада Директорів Українського Конґресового Комітету Америки на своїх нарадах 1-го березня ц.р. схвалила, між іншими, таку резолюцію в справі Українського Католицького Патріярхату:

IV. Український Католицький Патріярхат

Рада Директорів УККА на своєму засіданні 1 березня 1969 р. ухвалила вповні піддержати заклик Пленуму Секретаріяту СКВУ, ухвалений в Торонто, Канада в днях 20-22 грудня 1968 р., в якому Секретаріят СКВУ закликає крайові репрезентації, центральні, крайові організації і все українське католицьке громадянство в діяспорі до посилення акції для допомоги Українській Католицькій Ієрархії осягнути організаційне завершення Української Католицької Церкви системою Українського Католицького Патріярхату.

УККА висловив свій погляд на цю історичної ваги справу на IX Конґресі 1966 р. в своїх резолюціях, де сказано: „IX Конґрес УККА висловлює глибоку надію, що, з огляду на визнання ролі Східніх Церков під час III Сесії Вселенського Собору з 1964 р. і схвалення декрету їх окремішньої схеми, Український Католицький Патріярхат буде встановлений тим більше, що Українська Католицька Церква є найбільш сильною між Східніми Церквами, нараховуючи понад 5 мільйонів вірних. Креований Український Католицький Патріярхат завершив би суверенно самоуправу Української Католицької Церкви, а тим самим пригадав би світові про необхідність відднови суверенних прав для всього українського народу".

Рада Директорів УККА і далі стоїть непохитно на тій же плятформі — слушних домагань українських католиків в діяспорі, щоб Українська Католицька Церква була завершена українським католицьким Патріярхатом, і висловлює надію, що внедовзі буде скликаний Синод Українських Католицьких Єпископів, який займеться цією справою, а Рада Директорів висловлює готовість дати всю піддержку українській католицькій Ієрархії в цій справі.

УККА беззастережно даватиме таку саму піддержку в будучому Українській Православній Церкві, коли наспіє справа творення Українського Православного Патріярхату.

НАЗУСТРІЧ МОЛОДИМ ТАЛАНТАМ

Що ми попали в несусвітній вир заколотів ґльобального виміру в цьому ніхто не сумнівається, як ніхто не може сумніватися в тому, що живемо в добі найбуйніших досягнень. Такий тип міркувань—це майже стереотип, алеж це неві'ємний складник нашого думання.

Все потужнішої швидкости набирає та стихія, яку ми популярно називаємо поступом чи то прогресом, в якій під невпинний перегоновий гуркіт мчить безліч механізмів, керованих творцями-винахідниками і техніками-виконавцями, захопленими і сп'янілими винахідницькою магією.. Як легко попасти під колеса і зникнути безслідно на цій демонській трасі не тільки тим, що дбають за устаткування механізмів поступу, але й тим, що цей рух пробують перетворити на мистецьку візію, пробують відчитати ідейну програму! — отже філософам і поетам!

Безумовно відступу на стежки, що ведуть у минуле, навіть уявити собі трудно, а все таки не зашкодить нам, сучасникам, час від часу перелистковувати кілька сторінок Платона чи прослухати під гуркіт машин якусь симфонію Баха, чи призадуматися над патріотичними поемами Шевченка.

А втім, невже не віє величний настрій на нас, коли увійдемо з метушливих метрополітальних евню в густу сутінь якогось старого собору? Так, у цій знесучасненій архітектурі замкнена теж якась маґія, що змушує наш сухий мозковий механізм зупинитися на мить перед нерозгаданими таємницями, над апокаліпсою нашого сучасся.

Але геть із гнітючими міркуваннями, що напастують нас як античні Евменіди! Перед нами подія, яка, без сумніву, належить до проблем сучасся, але подія радісна, багатонадійна, яка, хочемо вірити, оживить нашу трохи розгублену українську збірноту в Ню Йорку.

Цією подією є виставка молодих мистців, що буде відкрита в залях Українського Літературно - Мистецького Клюбу і, очевидно, дасть нагоду не тільки порадуватися творчими осягами нашої студентської молоді, але й уможливить старшому громадянству приглянутися ближче тим мистецьким напрямним, які опановують світ.

В цьому розумінні це культурна подія, яку не слід пересчити. Треба кінець-кінцем стати віч-на-віч перед може й зухвалим духом часу, в якому все ж таки тліють зародки перетворень, що будуть, а може й уже формують смак і естетику майбуття.

Такими імпрезами, як ця мистецька виставка, українська студіююча молодь у вільному світі неначебто перекликається із своїми ровесниками в Україні, яким, як відомо, доводиться студіювати і творчо працювати в умовах не тільки багато складніших, але й взагалі нес-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Д-р С. Самбірський

ВРАЖЕННЯ З ЕВРОПИ

(8)

Мати нашої провідниці, симпатична, дуже говірлива пані, любителька дискутувати. Між нами вив'язався такий діялог:

„Ваші галасливі американські фільми представляють вас, як брутальних людей без душі і серця, — сказала вона. — У вас в Америці ще нема культури. Ваші люди шорсткі і мають на думці тільки бизнес. Вам в Америці треба ще багато попрацювати, щоб розвинути свою культуру".

„Дозвольте, шановна пані, — сказав я. — Я не твердив, що культура в Америці стоїть вище, ніж в Европі. Але американська культура базується на культурних здобутках европейських еміґрантів, що приїхали до Америки. Чи внаслідок зменшення простору — з Ню Йорку до Парижу тепер всього 6 годин лету — Европа вже не закінчила своєї провідної ролі у світі?

„Так, так, це важлива тема, — заявила старенька пані, — ми у Відні думаємо, що занепала не тільки Европа, але й Англія. У Лондоні з огляду на перенаселення ще тяжче жити, ніж у Відні чи Берліні. Однак, Спільний Господарський Ринок довів, що Західня Европа може знайти в собі нові сили. Це та третя сила, що може заважити на долі світу. Я знаю, багато американців вважають, що сильна Европа творить заборало для Америки перед Совєтським Союзом. Одначе всякі ліві елементи проти цього".

„Маєте рацію, — сказав я, — але якщо Европа не об'єднається, то вона залишиться тільки скарбницею мистецьких здобутків, а провідну ролю переберуть Америка, Совєтський Союз і Китай".

Славний віденський Пратер та його височенне колесо, як і колись притягають до себе дітей, молодь і навіть старших.

Треба ще згадати про шинбрунський замковий театр, що його побудувала Марія Тереза для своїх 16-ох дітей. Це — прекрасний зразок бароккового стилю. Якраз того вечора, коли ми там були, віденська опера виставляла Гайдна „Світ на місяці". Своїм змістом ця комічна опера актуальна й тепер, у добі космічних летів. Музика Гайдна чудова, також чудові мімічні танці та декорації.

Хто з українців буває у Відні, той обов'язково відвідує гостинний парохіяльний уряд при церкві св. Варвари, а в неділю йде туди на Службу Божу. Завдяки цій гостинності побачив я місце в церкві, де зберігалася домовина з мощами св. Иосафата. По другій світовій війні приходили до церкви якісь підозрілі типи і просили російською мовою показати їм мощі св. Иосафата, бо вони, мовляв, хотіли б помолитися до нього. Тож отці, щоб зберегти мощі, тимчасово сховали їх у Стефансдомі, а відтак з поміччю американського капеляна перевезли їх до Риму. Там св. Иосафат знайшов собі заслужене місце в катедрі св. Петра.

На жаль, гірше з виглядами нашої парафії на майбутнє: батьки вимирають, молодь у значній частині не признається до українського походження, отже незабаром церква почне світити пусткою.

У Відні відчувається близькість до Східньої Европи. В розкладах їзди впадають в очі Москва, Варшава, Будапешт. Тут і там видніють совєтські реклями з мапами, що запрошують їхати на вакації до Совєтського Союзу, хоч у віденців сама лише згадка про росіян викликає кислу міну. На мапах цих реклям показано в більшості місцевості України.

Не було б повного образу Австрії, коли б я не додав, що при оглядинах Тулліна під Віднем побачив справжнього, чорного, як чорт, і вимазаного сажею коминяра. Такого самого, як колись бували у Галичині.

Трапляються у Відні і втікачі з України, але це — рідкі випадки*.)

Рим

Чи ви знаєте, читачу, що за 30 долярів можна заїхати першою клясою міжнародного експресу з Відня до Риму?

За Вілляхом у Каринтії відбулася досить поверховна пашпортова й митна контроля і поїзд — здавалося — ледве просунувся через тунелі під височенними Альпами на прекрасну італійську долину. Підсоння й рослинність відразу змінились. Дощ залишився по північній стороні Альп.

Оливкові дерева виглядають зовсім як наші верби, і я дивувався, чому в Італії стільки верб. Однак, мене поінформували, що це — оливки. По лівій стороні лишаємо Югославію і Трієст. Поїзд біжить у напрямі Удіне. Вже чути голоси італійців. Чи це справді вони принесли до Америки галас і крики?

В прорізаних ріками альпійських просмиках теперішні італійські селища це колишні римські фортеці. Вони навіть мають назви, що виводяться від латинського кастеллюм, і довкруги них видно старовинні мури.

Минаємо Удіне. Видно квітучі липи. Повітря теплішає але спеки ще нема. Це лише 9.30 ранку.

Поїзд мчить у напрямі Венеції. При дорогах тут і там видно каплички. Вікна в домах мають бляшані жалюзі, як колись у Львові на крамницях. Вони тепер спущені, як охорона проти сонця. Ось появляються пальми та оспівані поетами кіпариси. Видно церкви у римському стилі. Вони виглядають як доми зі стрімким дахом та гострою вежею.

На дорогах багато італійських малих авт. Довжелезні смуги виноградників, тополі, що їх насаджував колись в Україні гетьман Мазепа, щоб здержувати вітри, які висушували чорнозем. Бачу італійських фармерів, корів і коней. Отже, епоха коня ще не закінчилась.

Під'їжджаємо до славного міста Венеції. Венецькі посли пактували колись з українськими гетьманами, укладаючи союз проти Туреччини. Вже видно венецьку пристань, кораблі і цистерни нафти, що виблискують проти сонця. Поїзд їде лягуною. З обох боків море.

Автом не вільно в'їжджати до Венеції. Тому перед містом влаштовано величезні площі для постою авт. Бачу першу ґондолю. На жаль, теперішні ґондолі вже не такі романтичні, як були колись, бо їх порушують не веслами, а моторами. Це у Венеції водні таксівки.

Венеція збудована серед води на лягунах і тому справляє оригінальне враження. В українській мемуаристиці докладний опис пишної палати дожів, катедри св. Марка і т. п. залишив Осип Назарук.

Саме в цей час відбувається у Венеції фестиваль кінофільмів. З'їхалися сюди актори і фільмові продуценти з цілого світу. Разом зі мною їхав на фестиваль з Праги фільмовий продуцент з жінкою.

Їду далі — через Падую, Феррару, Больонію та Фльоренцію до Риму, центру християнства і давньої столиці Римської імперії. До вагона входить американська студентка. Отже, куди не повернись всюди американці.

(Далі буде)

*) З огляду на те, що Прагу відвідав автор перед окупацією Чехо-Словаччини військами Варшавського пакту, яка змінила обличчя цієї країни, наступний розділ п. н. „Прага" опускаємо. Ред.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила.

ЮВІЛЕЙ УНС В МАЯМІ

17 лютого на Зборах Відділу УНС ч. 368, ім. Миколи Лисенка в Маямі обрано Комітет для відзначення 75 літнього Ювілею Укр. Нар. Союзу й 20 літнього Ювілею Відділу 368, до якого ввійшли: новообраний голова п. С. Ковальчук, секретар В. Подубиський, касир А. Рій, заст. гол. С. Венгльовський і пані Марія Венгльовська.

9 березня о год. 7 вечора Управа й члени Відділу ч. 368 УНС відзначили 75-літній Ювілей УНС і Відділу ч. 368.

Ювіляти й гості зійшлись в святково прикрашеній квітами залі Укр. Амер Клюбу. Започатковано свято американським гимном, який виконала відома співачка пані Ольга Павлова, акомпаніював відомий піяніст 13 літній Богдан Сперкач.

Голова Відділу п. Степан Ковальчук, вів програму вечора. Він привітав парохів Укр. Кат. Церкви о. І. Ричкуна й Укр. Прав. Церкви о. архимандрита С. Магаляса, гостей: головного предсідника УНС п. Иосипа Лисогора, який зі своєю мамою й дружиною відомою співачкою пані Марією Лисогір спеціяльно приїхав на Ювілей до Маямі; Управу та членів Відділу і гостей.

О. І. Ричкун промовив молитву й благословив трапезу. Привіти для Укр. Нар Союзу зложили: п. С. Ковальчук від Укр. Центр. Комітету в Маямі; від Укр. Амер. Клюбу — секр. Клюбу — пані М. Венгльовська; від Відд. ч. 17. ім. Олени Теліги СУА в Маямі — пані Л. Візняк; від т-ства Старших Віком — пані А. Богданович; від Укр. Прав. Церкви пан Черватюк; від групи Українських танцюристів — пан Т. Максимович; гість турист з Філядельфії пан Ковальчук передав привіт від голови ЗУАДУ пана Галана; пані Куць передала привіт від 440 Відділу УНС ім. Ген. Чупринки з Торонта.

Пан Ковальчук прочитав привіти - телеграми від Маямського Уряду посадників п. Голла й п. Кларка. Бувша радна УНС, яка вже переїхала на постійне перебування до Маямі, пані Михаленко привітала Ювілятів.

Секретар Відділу ч. 368, ім. Миколи Лисенка в Маямі пан В. Подубинський привітав від Відділу Укр. Нар. Союз з нагоди 75 ліття й побажав, щоб Народний Союз і в майбутньому працював для добра українського народу, розповів про історію маямського Відділу, заснованого в 1949 році.

Поінформував присутніх про те, що в обох церквах відбулися панахиди за спокій душ б. п. членів нашого Відділу. В 1949 році була лише горстка українців у Маямі, але потреба Відділу заіснувала, бо почали приїжджати українці емігранти з Европи, які хотіли належати до Укр. Нар. Союзу Першими піонерами-організаторами Відділу були: бл. п. Ст. і Юстина Маіки, Ангела Рій, Василь і Олімпіяда Подубинські, Анна Наконечна, Василь Загаєвич, Марія й Степан Венгльовські, бл. п. Теодор і Розалія Стеки, Катерина Годівська. Пан Подубинський представив найстарших членів УНС: Миколу й Юлію Димчинів, Михайла й Терезу Дмитрових, Катерину Третяк, які вже є членами УНС понад 55 років.

Пан Подубинський попросив пані О. Подубинську представити гостям присутніх членів Ювілятів відд. 368 які сиділи за окремим столом.

Молоденький, але вже відомий 13-літній піяніст Богдан Сперкан заграв Марш М. Лисенка „Засвистали козаченьки", „Чабан" муз. Б. Сперкача, „Полонез" — Шопена, „Компанеллу" — Ліста й „Українські танки" — Шутя.

Публіка нагородила молоденького музиканта заслуженими оплесками.

Головний предсідник Українського Народного Союзу п. Иосип Лисогір привітав Відділ ч. 368 УНС в Маямі з нагоди 20 літнього ювілею й побажав успіхів з майбутній праці, а головно присдвання нових членів, головно молоді. Він поінформував про 75 літню діяльність й завдання УНС, звернув увагу на ролю УНС в розвитку українського життя на політичному й суспільному полі. Твердою запорукою процвітання УНС є матеріяльна база, вона дасть змогу підтримувати й поширювати українські національні організації й українське життя взагалі. Тому треба дбати про збільшення нових членів.

Наймолодший з присутніх членів Відд. ч. 368 УНС в Маямі 6 літній Андрійко Гелембін продеклямував вірш „Я маленький українець".

О. шамбелян І. Ричкун привітав Предсідника Укр. Н. Союзу п. Йосипа Лисогора з дружиною й мамою й з діямантовим ювілеєм, побажав, щоб і на далі УНСоюз продовжував свою гарну роботу на користь українського народу.

О. архимандрит С. Магалянс після зложення привітів для Укр. Нар. Союзу й Відділу ч. 368 в Маямі зазначив, що і в Маямі є познаки корисної роботи Укр. Нар. Союзу, бо на будову Української Православної Церкви ім. св. о. Миколая в Маямі Укр. Народний Союз позичив 15 тисяч долярів.

В усіх виступах і промовах зверталась увага на те, щоб Укр. Нар. Союз ще більшу увагу звернув на допомогу нашій молоді, шляхом надавання стипендій, підтримки наукових і культурних організацій, підтримки для поширення правди про Україну шляхом видання українських і чужомовних публікацій про Україну, збереження душі нашої української молоді.

Пані О. Подубинська поінформувала присутніх про життя й творчість Миколи Лисенка „Батька Української музики".

Відомий бандурист Олександер Варченко проспівав під акомпаніямент бандури уривок з твору Т. Шевченка „Гайдамаки" власної музики, „Ой, ти місяцю"! — муз. М. Лисенка, „Казав мені батько" — муз. Лисенка. О. архимандрит С. Магалянс промовив „Молитву" й присутні проспівали „Боже Великий"!

О. Подубинська

Назустріч молодим талантам

(Закінчення зі стор. 2-ої)

приятливих для повного індивідуального розвою.

Цей привілей творчої незалежности теж до чогось зобов'язує молоду ґенерацію українських студентів не тільки в Америці, але взагалі в діяспорі. В першу чергу не сприймати безкритично всіх химер мистецької моди, як об'явлень поступу, бо і тут можна помилитися. Ступати в такт з добою це не гімнастична рутина, а свідома і відповідальна практика.

Хоч такого характеру мистецькі виставки уже відбувалися в Ню Йорку, ця виставка і кількісно і якісно дуже помітно вирізняється на тлі минувшини. Двадцять шість молодих мистців та студентів мистецьких шкіл виступлять із своїм творчим доробком. Віримо, що українська громада Ню Йорку своєю численною приявністю піддержить ентузіязм молоді, якій, як бачимо, не байдужа доля української культури на чужині, де при кожній нагоді ми конфронтуємося з велетенським творчим потенціялом народів, історія яких була щасливіша як наша.

Володимир Гаврилюк

Загальні збори Т-ва „Дністер" в Ню Йорку

Річні Загальні Збори Т-ва Дністер, 361 Відділу УНСоюзу відбулися 1 лютого 19 69 р. у власній домівці при 119 Авеню „А" в Ню Йорку.

Точно о год. 8-ій вечора предсідник Василь Вишиваний відкрив 42 Загальні Збори, устійнюючи правильність їх скликання та ствердив, що на залі було присутніх 65 членів. Вітаючи присутніх, привітав присутніх на залі головного предсідника п. Иосипа Лисогора та заступника предсідника п. Володимира Сохана. По відданні пошани померлим членам, яких було 25 та по прочитанні протоколу, що прийнято без змін, вибрано президію зборів в складі: п. Іван Винник — предсідник, п. Лев Вербенець — заступник і п. Василь Яськів — секретар.

П. Іван Винник попросив голову Контрольної Комісії до звіту. П. Михайло Лисогір заявив, що книги, проваджені фінансовим секретарем п. Петром Кучмою, знайдено в найкращому порядку, що потвердили п. Роман Крупка та Степан Чума. П. Іван Винник попросив до слова заступника предсідника п. Володимира Сохана. Він сказав, що для нього велика честь промовляти до членів 361 Відділу УНСоюзу. Т-во Дністер має за собою довгу історію широкої діяльности на терені Ню Йорку. Ваш Відділ державав довгі роки провідну ролю в житті української громади в Н юЙорку. Він мав тоді коло 2.000 членів. Найбільший ріст Вашого Відділу припав на час приїзду останньої хвилі еміґрантів, але із приходом нової іміґрації постало чимало нових установ та організацій із специфічним завданням, які перебрали працю Т-ва Дністер в багатьох ділянках громадського життя. Тому й роля Т-ва Дністер в громадському секторі почала меншати. Здавалось, що звуження діяльности Дністра повинно залишити більше часу діячам Дністра для організаційної праці в нутрі. Однак досвід доказує, що зменшення громадської праці наших Відділів пошкодило ростові членства УНСоюзу.

По короткій перерві предсідник зборів п. мґр Іван Винник попросив до звіту предсідника Т-ва Дністер п. Василя ВВишиваного, який між іншим сказав: мені приходиться здавати звіт за гнення Т-ва Дністер за ділопрацю, успіхи та недотявий рік 1968. Протягом року ми відбули 4 місячні збори та 4 засідання уряду. На зборах ми старалися полагоджувати всі справи, зв'язані з діяльністю 361 Відділу УНСоюзу та касою Т-ва Дністер. Протягом ділового року 1968 ми вплатили до каси УНСоюзу суму 45.967.07 дол. Зі своєї каси ми виплатили запомог 424 дол, а посмертного 1,400 дол. Разом 1,824 дол.

Ми стверджуємо, що в нашій праці були недотягнення, наші члени не вплачували вкладок на призначений час, і тому ми не могли на час вислати до головної каси УНСоюзу. На цьому тлі приходило до непорозуміння між Дністром а головним урядом УНС. Думаю, що справу дасться наладнати в діловому році 1969. В 1968 році ми зорганізували 40 нових членів , їх організували: Іван Пригода — 18, ПетроКучма — 11, Василь Вишиваний — 5, Семен Літепло — 2, Іван Левко — 2, інші — 2. Всім, що організували нових членів належиться сердечна подяка. Та у нас є великий спад членів. У 1966 році ми втратили 60 членів, 1967 — 65 членів, 1968 — 113 членів. Нові члени не покривають втрат, а причина та, що ми не маємо досить людей до праці. Головна Канцелярія теж не дає нам належної допомоги. Ввесь тягар праці відділу падає на кількох людей. Крім того „дністрової" праці, наші члени працюють і в інших організаціях, як Об'єднаний Комітет міста Ню Йорку, Визвольний Фронт, ОДВУ та інші. Треба надмінити, що 18 травня 1968 року ми відзначили 30-ліття праці заслуженого союзового та громадського діяча міста Ню Йорку п. Петра Кучми, що завершився бенкетом в домівці Т-ва Дністер, на якому було присутніх понад 70 гостей, По звітуванні інших урядників Т-ва Дністер та по дискусії над звітами уділено слово головному предсідникові УНС п. Иосипові Лисогорові. Він ствердив, що Дністер 361 відділ тратись забагато членів і в цій справі треба щось зробити, а саме втягнути більше молодих людей, які б організували членів та не дали впасти відділові, що колись був світилом серед відділів УНСоюзу. По слові головного предсідника приступлено до вибору Нової Управи Відділу. До Нової Управи вибрало: предсідник — Петро Кучма, заст. предсідника — Володимир Хоміцький, фін. секретар Василь Вишиваний, касир — Іван Пригода, рекордовий секретар — Василь Яськів, заст. фінансових урядовців Степан Чума, господар — Євген Білецький, опікун хворих — Марія Сосницька. Контрольна Комісія: —Роман Крупка, Лев Стеткевич і Іван Яремчук, Тростісти: Корнель ПеПелешок, Юрій Лібович і Максим Паньків.

По виборі Нової Управи та її заприсяженні предсідником зборів п. Іваном Винником .точно о год. 11-ій Новообраний предсідник Т-ва Дністер п. Петра Кучма попросив присутніх на перекуску.

Н. Н.

Нюарк-Ірвінґтон, Н. Дж.

СПОРТОВІ ВЕЧЕРНИЦІ „ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧІ"

УСТ „Чорноморська Січ" влаштувало Вечерниці 25-го січня ц.р.. Ціллю проводу „Ч.Січі" було влаштувати Вечерниці, щоб пізнати себе взаїмно, придбати фонди і гарно забавитись.

Аранжери забави під проводом невтомного Омеляна Твардовського, Августини Хомової, Михайла Лебедя, Мирона Стебельського, Івана Ориняка й інших — вповні вив'язались із свого завдання. Вечерниці під, кожним оглядом були вдалі. Гарно прибрана заля „Фалькон' була заповнена гістьми перед 9-ою годиною.

Вечерниці офіційно відкрив відомий громадський діяч п. Мирон Стебельський і після його слова оркестра Богдана Гірняка почала бавити гостей. Гарно приспівувала Марійка Мерена. Виступав співак з Парижа Ганяк. Д-р Іван Ярош перевів розгру мистецьких картин Гуцалюка, Гніздовського, Божемського, Слави Гнатів й Ірини Фединишин. Публіка оваційно вітала представлений п. Твардовським Спортовий Актив на чолі з всіми любленим Адріяном Лапичаком. УСТ „Чорноморська Січ" в Нюарку має гарну футбольну дружину, добре зорганізовану дружину плаваків під проводом Михайла Лебедя, дружину совгарства і кілька дружин відбиванки. Кожна здорова молода людина повинна не цуратись фізкультурної азбуки-руханки, завжди цікавитись корисними спортами. Тоді організм, магазинуючи здоров'я, стає відпорнішим на всякі хворіння, виробляється м'якість рухів, швидкість і сприт, холоднокровність і відвага в небезпеці та завжди свіжість ума.

Теперішній провід „Ч.Січі" — це люди ідейні, чесні і хто знає — чи в короткому часі цей провід не придбає для нашої молоді відповідний, гарний і модерний спортовий власний дім. Сподіваємося, що так.

Петро Мельник

Загальні збори 407 Відділу УНС в Торонті, Онтаріо

14 березня о год. 8-ій вечора, в приміщенні Церкви Пресвятої Евхаристії відбулися річні загальні збори Відділу УНС ч. 407 ім. Кардинала Иосифа. По спільній молитві, яку провів Всч. о. И. Денищук ЧНІ, збори відкрив голова відділу В. Дідюк, вітаючи присутніх, з заподанням програми зборів. На прохання присутніх зборами проводив голова В. Дідюк, протокол писав секретар В. Шаран. По звітах членів управи і контрольної комісії вив'язалась активна дискусія, в якій голос забирали майже всі присутні. Відповідне слово при цій нагоді сказав Всч. о. Денищук, підкреслюючи велику працю, яку було зроблено відділом на терені парохії. З 30 членів основників три роки тому відділ зріс до 259 членів. Фінансова допомога УНС в побудові нової гарної й модерної церкви, дуже тісно, прямо нерозривно зв'язала парохію з УНС. Він вірить, що і в дальшому праця відділу буде рости, а кожний член парохії не тільки сам стане членом, але допоможе і переконає кожного свого знайомого, щоб і він ним став.

На ряд поставлених питань і висловів відповіді давали: секретар п. Шаран і В. Дідюк, який у своїх словах підходив з позиції загальної праці УНС, його 75-річної праці для української спільноти. Подав він цілий ряд практичних порад у дальшій його розбудові та організаційній праці. Дальша заохота парохіян вступати в члени відділу і безперервні відвідування наших людей напевно принесуть успіхи. На поставлений внесок до складу нової управи відділу одноголосно обрані: Василь Дідюк — голова, А. Пітула — заст. голови, В. Шаран — фін. секретар, І. Пескир — помічник секретаря, И. Пахолко — касир. Контрольну Комісію очолив Всч. о. И. Денищук ЧНІ, члени — С. Гах і І. Головатий.

По довшій виміні думок на союзові теми загальні збори закрито спільною молитвою і твердою постановою продовжувати працю відділу якнайкраще. З великим ім'ям свого Патрона Їх Блаженства Верховного Архиєпископа Кардинала Кир Иосифа відділ буде рости і розвиватися на честь і славу Бога та добро українського народу. Бажаємо дальших і великих успіхів!

Д. В.

У поневоленій Україні росіяни вже „нащадки Шевченка"

Київ. — Ще в 1935 р. у Харкові було відкрито пам'ятник Т. Шевченкові, роботи присланого з Москви за наказом Сталіна скульптора М. Манізера, популярного в той час в СССР за громіздкі фігури Сталіна в камені і бронзі. Українських скульпторів у тому і проєкт сл. п. К. Бульдина та мистця А. І. Дарагана, було нагороджено, але й відкинено, бо доручили все Манізеру. Згадуючи про відкриття того пам'ятника, письменник старшого покоління П. Усенко писав на сторінках „Молоді України" з 8 березня: „У скарбницю нашого народу ввійшов і харківський пам'ятник великому Тарасові, створений вдячними нащадками — росіянами і українцями". При створенні пам'ятника Т. Шевченкові за гроші з трудящих України працювали, крім чужинця-скульптора, українські сили, в тому позували для окремих постатей, що стоять довкола Т. Шевченка — акторка Н. Ужвій — Катерина, А. Бучка — Селянин кріпак, І. Мар'яненко — козак-гайдамака, О. Сердюк та інші, до речі, з уже тоді переповиненого „Березоля" в Харкові. Акторка „Березолю", тепер партійний керівник Українського Театрального Товариства УССР, Наталя Ужвій в 1961 р. згадувала, що позувала по 10-12 годин на добу, як і інші актори, бо Манізер поспішав уже робити щось інше. Вислів Павла Усенка про те, що пам'ятника Т. Шевченкові у Харкові споруджали „росіяни і українці" не відповідає жадною мірою історичній правді.

Спільне засідання управи Відділу „Самопомочі" у Філядельфії з представниками Централі

У неділю 29 грудня 1969 року відбулося засідання Управи Відділу ОУА „Самопоміч" у Філядельфії у власному домі, на яке прибули запрошені представники Головної Управи з Ню Йорку: голова Степан Спринський і мґр. Богдан Ластовецький — заступник голови та культурно - освітній референт.

Наради розпочав і ними проводив Микола Вайда, голова Відділу, який подав порядок нарад та привітав представників Централі. Секретарював Т. Гриців, який відчитав протокол з попередніх зборів, затверджений одноголосно без змін.

Звіт з праці Управи Відділу й інформації про біжучу кореспонденцію подав голова М. Вайда.

Про переведення Зелено-Святочної збірки для залищенців звітував член Управи О. Петрович, яка до дня звіту дала суму 2,065 долярів. Збірка випала успішно завдяки щирій співпраці збірщиків, з яких найбільшу суму зібрав С. Ковалишин, бо майже четвертину всієї суми. О. Петрович пропонує подякувати збірщикам та всім жертводавцям, що зібрані приняли оплесками.

Більшу частину нарад присвячено обговоренню спірних справ, які заіснували ще за каденції попередньої Головної Управи 3 роки тому і продовжувалися і по XIII з'їзді, та полагодженні їх і наладнання співпраці на майбутнє.

Від Відділу реферував спірні справи і домагання до Головної Управи голова Відділу М. Вайда, а від Централі її голова Степан Спринський і заступник голови та культурно - освітній референт радник Богдан Ластовецький.

По їх обширних доповідях та з'ясуваннях спірних проблем і становища до них, зав'язалась річева дискусія, в якій забирали слово: інж. І. Куземський, д-р М. Рибак, О. Петрович, М. Демянчук, М. Вайда, С. Ковалишин, інж. М. Караман, Т. Гриців, д-р В. Бачинський, А. Марусяк, р-к Луцишин й інші. Дискутанти висловлювали побажання полагодити спірні справи та наладнати співпрацю Відділу з Централею. Відповіді на порушені в дискусії справи давали голова Відділу і представники Централі.

Наради закінчено внесками: І. Куземського, щоб зосередитися на більшсутєвій справі, а саме зміні статуту, а всі менші справи залишити і не звертати на них уваги, бо їх у співпраці наладнаться; д-р В. Бачинського, щоб полагодити справу статуту, зокрема точку 24-ту і до того скликати делеґатський з'їзд, а зі сторони Відділу, щоб вирівняти залеглості до Централі, щоб мати право на делеґатів і наладнати співпрацю; д-р М. Рибака, щоб Головна Управа полагодила справу непорозуміння голови Контрольної Комісії Відділу з „Нашим Світом", та склала подяку представникам Централі за прибуття на наради і з'ясування проблем. Нарада відбулася у спокійній і діловій атмосфері. Вона дала основу для позитивного полагодження усіх досі спірних справ та до посилення діяльности Т-ва „Самопоміч".

М. Г.

З НАШИХ БУДНІВ

МИНАЄ МІСЯЦЬ БЕРЕЗЕНЬ

І так минає березень — місяць Шевченка, пролісок і журналика „Веселка", місяць, що пройшов, принаймні в нашій Метрополії, тотально, можна б сказати, під знаком молоді! Молоде покоління розмашисто окупувало його від початку до кінця, виповнило своїми ідеями, проблемами, талантами, темпераментом, — „весняним подувом вітру", як це гарно назвала у „Свободі" п-ні Ольга Кузьмович.

Згадаймо лише такі знаменні події, як „Конференцію на вершинах" ч. 2, влаштовану Студентською Громадою в Українському Інституті Америки, чи цьогорічний „Поклін Шевченкові" у виконанні Студії Мистецького Слова в Ню Йорку, при масовій участі молоді, чи оригінальне своєю постановкою „Свято Круг", влаштоване силами Студентської Громади з Філядельфії. Згадаймо свято-бенкет з нагоди 20-річчя нюйоркської пластової станиці, що йому додав стільки життя-рум'янців концерт групи юначок, чи музично-літературний вечір Школи Українознавства і Музичного Інституту з Нюарку-Ірвінґтону в нашому ЛМКлюбі. . . Всюди юні обличчя, молоді таланти, всюди подув весни!

Дозвольте згадати при цій нагоді іншу знаменну подію, що трапилася минулого року . . . Якщо пригадуєте, минулорічної осени, під час Свята Праці, відбувся на одній з наших осель З'їзд Української Еміграції УНР для відзначення 50-річчя Української Національної Революції. У З'їзді взяла участь невелика числом група загальношанованих і визначних діячів, колишніх державних мужів, на жаль — не помічалося на ньому представників молодого покоління. Тож треба зрозуміти жаль чи огірчення одного з учасників З'їзду, коли він закликав голосом „туги і безнадії": „Панове, де наша молодь?"

Цей болючий докір на адресу молодого покоління впав саме в той час, коли інші довколичні українські вакаційні оселі аж кишіли від молоді, аж переливались через вінця від „весняного подуву", де молодь на свій спосіб відзначала Революцію, — співанками, концертами, змаганнями в спортових ігрищах, врешті весело забавлялась, бож це один з атрибутів чи привілеїв молодости!

Нам, старшому поколінню, треба погодитися з тим фактом, що молоді готові підтримати всяку громадську акцію, в котрій вони самі є активними учасниками й промоторами, а не слухняними, чемними глядачами чи статистами. Вони вже у нас „повнолітні діти", не малята з дитячого садочка, яких треба проводити за ручку й наказувати — це роби, а того не роби, бо це „піча", а то „бе". Вони входять в наше життя як рівнорядні партнери з своїми проблемами, плянами, з новими-свіжими, хай і часом бунтарськими чи контроверсійними ідеями.

На нашу долю залишається служити їм доброю порадою, дати всебічну підтримку їх починанням, створити відповідні умовини праці. Тому так важлива є наша підтримка школам українознавства і видавничій діяльності Об'єднання Працівників Дитячої Літератури! На власному ж подвір'ю, в Ню Йорку, мусимо допомогти о.о. Василіянам розбудувати український гайскул, а місцевій Пластовій Станиці даймо помічну руку в завершенні перебудови Пластового Дому.

Ікер

ПРИСЛУЖНИКИ ВИПЕРЕДИЛИ МОСКВУ

„Щойно вийшла в друку, — пише „Радянська Україна" з 23 березня, — брошура Гринюка-Муцького „Пекінські авантюристи", у видавництві „Політвидав УССР" у Києві. Випереджаючи навіть „центральні" московські пропагандивні видавництва, прислужники встигли видати книжку, в якій совєтські комуністи нападають на китайських комуністів, особливо за „накачування шовіністичної гістерії": червоний Китай домагається назад земель, привласнених попередником СССР, царською Росією. Газета вважає, що „Політвидав УССР зробив корисну справу, оперативно видавши актуальну, насичену ваговими фактами брошуру" . . .

ПОДЯКА

Дня 15-го лютого 1969 р. з Волі Всевишнього відійшов від нас ненадійно у Вічність наш Найдорожчий

ЧОЛОВІК і БАТЬКО

бл. п.

Інж. БОГДАН ТУРКО

У тяжких хвилинах нашого безмірного смутку, багато Добрих Людей старалися облегшити наше горе і поспішило з моральною підтримкою, та помогли нам нести тягар великого горя і смутку.

Зараз не в силі всім особисто подякувати, тож ми цією дорогою складаємо нашу сердечну подяку.

В першу чергу дякуємо Всеч. о. д-рові М. Гринчишинові за відправлення Панахид та похорону.

Чоловічому Хорові під проводом п. М. Добоша за відспівання Панахид.

Д-рові В. Савчакові, інж. В. Гнатківському, п. А. Букові і п. Ю. Ференцевичеві за працальні слова на Панахидах, п. Я. Ощудлякові за останні прощання над могилою, п. інж. Я. Букачевському, мґр. О. Олесницькому і мґр. Д. Струкові на поминках.

Всім ВПоважаним і Дорогим Паням, які допомогли влаштувати поминки — щире спасибі.

Родині, Приятелям, Знайомим і Організаціям щиро дякуємо за вислови співчуття, прислані квіти, зложені пожертви на Служби Божі за упокій душі Покійного і всім, що замість квітів на могилу зложили щедрі пожертви на добродійні цілі, які були проголошені в щоденнику „Свобода", як рівнож дякуємо Всім, що своєю приявністю на жалобних відправах віддали Покійному останню прислугу і не зважаючи на працюючий день, так численно з'явилися на похоронах і на поминках.

Власникам Похоронного Заведення Литвин і Литвин в Ірвінґтоні, Н. Дж. за взірцеве і солідне переведення похорону.

МАРІЯ ТУРКО з донькою ЯРИНОЮ

О. М. Блаженка переобрано на голову

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

раніше, свою квоту й придпредставники централі та Канадійської канцелярії УНС: д-р Ярослав Падох, гол. секретар, про 75-річний ювілей УНС та зв'язані з ним завдання і зобов'язання Відділів і Округи та заст. гол. предсідника Богдан Зорич директор Канадійської канцелярії, про ювілейний плян праці УНС в Канаді ізокрема в Ніягарській окрузі. Обидва доповідачі підмітили вагу союзового ювілею та конечність у ювілейнім році значно збільшити та зміцнити УНСоюз. Питання нового забезпечення членів, яким кінчаються їхні грамоти; загальне підвищення суми забезпечення членів УНС, виконування квот відділів щомісяця, щоб не запізнитися з ними, доповнювання, щоб всі видні українські громадяни стали ювілейними членами УНС і інші подібні питання підмічені доповідачами, були широко дискутовані всіми учасниками зборів. В дискусії взяли участь о. М Блаженко, П. Дяків, М. Самець, П. Струк, П. Піжецький, М. Боровський, І. Качмар, М. Шпурко і інші. Гол. секретар окремо подякував найкращому організаторові Округи в минулім році Петрові Дякову за придбання 36 членів і повне членство в Клюбі Заслужених Союзовців, Єфимові Омельченкові за 18 і І. Фаречеві за 12 членів, придбаних в минулому році. П. Дяків одержав на свою почесну плякету пам'яткову зірку за успіхи в 1968 р. Пізним вечором о. Блаженко молитвою закінчив наради, дякуючи приявним за участь та висловлюючи надію на новий успішний рік праці для добра ювілята, УНСоюзу, та всього українського народу.

„Чи у нас алькоголева вдача?"

(Закінчення зі стор. 2-ій)

бажання кудись пристати. Пізніше життьовий досвід і ознайомлення з політичною літературою примушували їх самовизначатись інакше, часом стати безпартійними.

Признаю, що серед нашого народу окремі особи вживають алькоголевих напоїв більше, ніж слід, так що це шкодить їхньому здоров'ю й скорочує життя. Але який відсоток нашого суспільства вони складають? — Не більший, ніж у інших народів. В Америці мені довелося побувати, мабуть, на 20 наших товариських обідах, де брало участь по 200-400 осіб, — п'яного я бачив тільки на одному бенкеті. За все своє життя я зустрів, і то не з українців, а з малоросів, тільки одного „бома" та двох кандидатів у „боми", а серед українців тільки одного алькоголіка, але далеко не „бома".

Безперечно, я дуже хотів би, щоб наші люди назагал пили менше. З цього наша нація зискала б і морально, і матеріяльно. Але що каже статистика? За царських часів споживання горілки на душу було біля 5 літрів на рік; в Німеччині — приблизно стільки ж. Якщо в СССР з 1950 до 1966 р. воно зросло більше як у 4 рази (ц. Мироненко, „Борьба против алкоголизма в СССР", Сообщения Института по Изучению СССР, 1967 р., ч. 15, стор. 11), то це слід пояснювати не вдачею, а пригніченим станом населення.

Українці міста Каскавел у Бразилії побудували нову церкву

Прудентопіль, Бразилія.— Тижневик „Праця" ж ч.6-1969 повідомив, що українці католицького віровизнання впродовж трьох років будували нову церкву, яку вже посвятив у січні ц. р. Екзарх для українців - католиків Иосиф Мартинець ЧСВВ, у сослуженні духовенства, при великому здвизі вірних. На світлині видко високу церкву з трьома входовими дверима, з однією вузькою банею з високим хрестом і поставленою збоку вежею із дзвоном. Тижневик „Праця повідомив, що церква розташована в дуже гарній місцевості. Місто Каскавел — одно з найбільш динамічних у західній частині Парани, там живе чимало українців, душпастирем є о. Петро Бальцар, ЧСВВ.

СПОРТ

Редагує В.Сохан

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

УСК Ню Йорк — „Блу Стар", Ню Йорк, мистецькі змагання „Великої Десятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 30-го березня, о год. 2.30 по полудні на грищі Шіцен Парку в Норт Берген, Н. Дж.